

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege privind
Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

cu privire la Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de aplicare a legii

Prezenta lege reglementează înregistrarea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, a drepturilor și grevărilor asupra acestora, statutul Registrului obiectelor de infrastructură tehnică-edilitară în Republica Moldova (în continuare – *Registru*), crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea Registrului, drepturile, obligațiunile și responsabilitatea deținătorului Registrului.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se utilizează următoarele noțiuni principale:

elemente structurale ale obiectului – părțile componente ale obiectului de infrastructură tehnico-edilitară care servesc pentru suportarea sarcinilor externe și interne, asigurarea exploatării adecvate a rețelei inginerești;

zonă de protecție a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară – zona adiacentă obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, extinsă în spațiu, necesară asigurării condițiilor normale de exploatare și de protecție a obiectelor, în limitele căreia se stabilesc cerințe speciale pentru proprietarii și utilizatorii de terenuri;

registru obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară – totalitatea informațiilor documentate privind obiectele de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora, ținute în sistemul informațional automatizat, organizat în conformitate cu cerințele stabilite în legislație;

plan cadastral al obiectului de infrastructură tehnico-edilitară – document tehnic, generat din baza de date a registrului obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară care conține date despre amplasamentul obiectului de infrastructură tehnico-edilitară înregistrat în registru, elementele constructive din componența acestuia și numărul de identificare a obiectului;

registrator – persoană cu funcții de răspundere și cu drept de examinare a documentelor prezentate pentru înregistrare, de decizie asupra înregistrării obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora, de efectuare și de modificare a înscrierilor în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, în modul stabilit de Guvern;

documente ce servesc drept temelie pentru înregistrarea obiectului – documentele care reproduc informația din cadastrele de specialitate, documentația de proiect, ridicările topografice de execuție, întocmite în modul stabilit, în scopul înregistrării primare sau actualizării datelor referitoare la obiectele de infrastructură tehnico-edilitară în Registru;

înregistrare primară – prima înscriere în Registru referitoare la obiectul de infrastructură tehnico-edilitară, la zona de protecție, la drepturile patrimoniale asupra lui, la titularul de drepturi și la interdicțiile privind folosința terenurilor incluse în zona de protecție;

arhiva electronică – depozit structurat de documente electronice, care asigură confidențialitatea, nonrepudierea și integritatea acestora și care garantează valoarea probantă în timp a documentelor electronice.

Articolul 3. Destinația Registrului

Registru se creează în scopul colectării, acumulării, prelucrării, sistematizării, păstrării, utilizării și furnizării datelor despre obiectele de infrastructură tehnico-edilitară, drepturile de proprietate și alte drepturi reale asupra acestora, zonele de protecție ale obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, precum și restricțiile aferente zonei de protecție.

Articolul 4. Subiecții și obiectele înregistrării

(1) Subiecții înregistrării sînt proprietarii obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară și alți titulari de drepturi patrimoniale: cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini, apatrizi, persoane juridice din țară și din străinătate, organizațiile internaționale, Republica Moldova și unitățile ei administrativ-teritoriale.

(2) Obiecte ale înregistrării sînt obiectele de infrastructură tehnico-edilitară, zona de protecție a obiectului, drepturile de proprietate și grevările drepturilor patrimoniale, restricțiile aferente zonei de protecție.

(3) Obiecte de infrastructură tehnico-edilitară ce se înregistrează în Registru sînt cele din:

- 1) infrastructura transportului:
 - a) drumurile;
 - b) căile ferate;
 - c) construcțiile, altele decît clădirile, instalațiile și echipamentele amplasate pe suprafața terestră (acvatică) a aerodromului (aeroportului);
 - d) construcțiile, altele decît clădirile, instalațiile și echipamentele amplasate pe teritoriul și în acvatoriul portului maritim; și
- 2) cele din infrastructura energetică:
 - a) rețelele electrice;
 - b) rețelele de gaze naturale.
- 3) cele din sistemele publice de gospodărie comunală:
 - a) rețelele de aprovizionare cu apă;
 - b) rețelele de canalizare;
 - c) rețelele de energie termică;

- d) rețelele de iluminare;
- e) rețelele de semaforizare;
- f) rețelele transportului electric;
- g) sistemele de gestionare a deșeurilor;
- h) rețelele de comunicații electronice;
- i) sistemele de produse petroliere, sistemele de irigare, sistemele de desecare.

(4) În Registru, în afară de drepturile reale, pot fi înscrise drepturile de creanță, faptele sau raporturile juridice aferente obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.

(5) Obiectele de infrastructură tehnico-edilitară și zonele de protecție ale acestora sînt supuse înregistrării obligatorii.

Articolul 5. Subiecții raporturilor juridice privind Registrul

(1) Proprietarul Registrului este statul.

(2) Posesorul Registrului este Agenția Relații Funciare și Cadastru (în continuare – *Agenție*).

Agenția:

- a) asigură condițiile organizatorice și financiare pentru crearea și ținerea Registrului;
- b) organizează crearea sistemului informațional automatizat destinat ținerii Registrului;
- c) efectuează controlul extern privind ținerea Registrului.

(3) Deținătorul Registrului este Întreprinderea de Stat „Cadastru”.

Deținătorul Registrului:

- a) ține sistemul informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”;
- b) numește persoanele responsabile de înregistrarea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora;
- c) acumulează, sistematizează și păstrează informația referitoare la obiectele de infrastructură tehnico-edilitară și la drepturile asupra lor;
- d) organizează furnizarea informației din baza de date, stabilește structura acestuia și modul ei de furnizare;
- e) asigură securitatea păstrării și transmiterii datelor prin rețea.

(4) Dreptul de înregistrare a obiectului de infrastructură tehnico-edilitară și drepturile asupra acestuia îl are registratorul Registrului din cadrul Întreprinderii de Stat „Cadastru”.

Registratorul are următoarele atribuții:

- a) decide, conform prevederilor capitolului III al prezentei legi, asupra efectuării înregistrării, modificării înscrierii în Registru ori refuză efectuarea sau modificarea înscrierii respective;
- b) introduce în baza de date a Registrului volumul stabilit de date geospațiale și textuale despre obiectul de infrastructură tehnico-edilitară și drepturile asupra acestuia;
- c) eliberează informații din Registru.

(5) În luarea deciziilor Registratorul poate fi asistat de către un specialist licențiat în drept, angajat al deținătorului de Registru.

(6) Registrator al Registrului în cadrul Întreprinderii de Stat „Cadastru” poate fi persoana aleasă prin concurs, cu încheierea unui contract individual de muncă conform legislației muncii și care îndeplinește următoarele condiții:

- a) este cetățean al Republicii Moldova;
- b) are studii superioare la specialitatea de inginer-cadastral, inginer-constructor, geodez;
- c) nu are antecedente penale nestinse;
- d) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției.

(7) Furnizor al datelor pentru Registru este persoana fizică sau persoana juridică de drept privat sau public, care prezintă deținătorului de Registru documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectului și a drepturilor asupra acestuia în modul stabilit de prezenta lege.

(8) Destinatar al datelor din Registru sînt autoritățile publice, persoanele fizice și juridice.

Capitolul II

REGISTRUL ȘI DOCUMENTELE REGISTRULUI.

MODUL DE ȚINERE A REGISTRULUI

Articolul 6. Registrul

(1) Registrul conține înscririle referitoare la obiectul de infrastructură tehnico-edilitară, elementele structurale ale obiectului, zona de protecție a acestuia, dreptul de proprietate, grevările drepturilor patrimoniale, titularii de drepturi, documentele ce confirmă drepturile.

(2) Registru include următoarele date ce descriu obiectul de infrastructură tehnico-edilitară:

- 1) numărul de identificare a obiectului;
- 2) destinația;
- 3) denumirea individuală;
- 4) amplasarea;
- 5) parametrii obiectului (lungimea/suprafața/volumul);
- 6) numărul și denumirea elementelor structurale;
- 7) domeniul – în cazul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară proprietate publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale;
- 8) data înregistrării;
- 9) temeiul efectuării înscririi;
- 10) statutul înscririi (proiect, activ, radiant)
- 11) date ce descriu zona de protecție;
- 12) identificatorul zonei de protecție;
- 13) denumirea zonei de protecție;
- 14) parametrii zonei de protecție (lungimea/suprafața);
- 15) data înregistrării;
- 16) temeiul efectuării înscririi;

- 17) statutul înscrierii (proiect, activ, radiat);
- 18) date geospațiale despre obiectul de infrastructură tehnico-edilitară și zona de protecție, precum și date atributive;
- 19) date referitoare la dreptul de proprietate și grevările drepturilor patrimoniale:
 - a) numele și prenumele proprietarului, numărul de identificare de stat (IDNP) – în cazul persoanei fizice;
 - b) denumirea, numărul și data eliberării deciziei privind înregistrarea de stat, sau după caz, certificatul înregistrării de stat, numărul de identificare de stat (IDNO) – în cazul persoanei juridice;
 - c) domiciliul persoanei fizice sau sediul persoanei juridice;
 - d) cota de proprietate – în cazul dreptului de proprietate comună pe cote-părți;
 - e) documentele ce confirmă dreptul, în a căror bază a fost înscris dreptul;
 - f) data înregistrării;
 - g) statutul înscrierii (activ, radiat);
 - h) date referitoare la restricțiile aferente zonei de protecție.

(3) Conținutul concret de date atributive necesare pentru descrierea obiectului de infrastructură tehnico-edilitară și a elementelor constructive ale acestuia în Registru se stabilește de Guvern.

(4) La data înregistrării obiectului de infrastructură tehnico-edilitară în Registru, acestuia i se atribuie un număr de identificare, care se păstrează pe toată perioada de existență a obiectului în calitate de obiect de drept unic.

Articolul 7. Modul de ținere a Registrului.

Modul de ținere a registrului se stabilește de Guvern.

Articolul 8. Schimbul de date dintre registre

(1) Sistemul informațional al Registrului utilizează date din registre de stat și cadastre de specialitate.

(2) Schimbul automatizat de date dintre sistemul informațional al Registrului și alte resurse și servicii informaționale de stat se asigură gratuit prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern.

Articolul 9. Documentele Registrului

(1) La documentele Registrului se referă:

- a) documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectului de infrastructură tehnico-edilitară;
- b) documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea drepturilor;
- c) documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea restricțiilor aferente zonei de protecție;
- d) planul digital al obiectului de infrastructură tehnico-edilitară;
- e) documentele tehnologice.

(2) Documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectului de infrastructură tehnico-edilitară se întocmesc de către titularul de drepturi al

obiectului de infrastructură sau de către specialiști geodezi certificați la Agenția Relații Funciare și Cadastru.

(3) Conținutul și modul de întocmire a documentelor ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectului de infrastructură tehnico-edilitară se stabilește de Guvern.

(4) Documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea drepturilor sînt următoarele:

- a) actele administrative emise de autoritățile publice abilitate în modul stabilit de legislație;
- b) hotărîrile instanței de judecată;
- c) alte documente privind nașterea sau transmiterea drepturilor asupra obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, eliberate conform legislației în vigoare la data nașterii sau transmiterii acestor drepturi.

(5) Restricțiile aferente zonelor de protecție se înscriu în temeiul legii sau actului normativ care le stabilește.

(6) Documente tehnologice sînt următoarele:

- a) formulare de cereri;
- b) condici de cereri;
- c) extrase, certificate din Registru.

(7) Documentele Registrului și alte documente necesare pentru înregistrare se păstrează în arhiva digitală a Întreprinderii de Stat „Cadastru” ca documente digitale sau copii scanate, autenticitatea cărora este confirmată prin semnătura electronică a registratorului sau a persoanei care a perfectat copiile.

Articolul 10. Exigențele față de documentele prezentate pentru înregistrarea drepturilor

(1) Documentele ce confirmă drepturile se depun într-un singur exemplar original sau copie legalizată.

(2) Documentele prezentate pentru înregistrarea drepturilor trebuie să identifice obiectul de infrastructură tehnico-edilitară (să conțină descrierea lui), să indice dreptul ce urmează a fi înscris sau radiat, să conțină numele părților actului juridic, semnăturile de rigoare, iar în cazurile stabilite de lege, să fie autentificate notarial și ștampilate.

(3) În cazul în care documentul are două sau mai multe file, acestea trebuie să fie numerotate și șnuruite.

(4) Nu se primesc pentru înregistrarea drepturilor documentele:

- a) ce nu corespund cerințelor prevăzute la alin.(2) și (3) ale prezentului articol;
- b) ce conțin ștersături, adăugări, cuvinte radiate, alte corectări nementionate în ele;
- c) executate în creion;
- d) cu deteriorări grave, ce nu permit interpretarea univocă a conținutului lor.

Articolul 11. Documentele ce confirmă înregistrarea obiectului și a drepturilor

(1) Înregistrarea obiectului și a drepturilor asupra obiectului de infrastructură tehnico-edilitară se confirmă prin extrasul din Registru.

(2) Extrasul din Registru se eliberează, în termen de pînă la 3 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, persoanei care s-a legitimat și a depus cerere la Întreprinderea de Stat „Cadastru”.

(3) Refuzul de eliberare a extrasului din Registru poate fi contestat în conformitate cu legislația privind contenciosul administrativ.

(4) Extrasul din Registru se eliberează pe suport de hîrtie sau în format digital, conform solicitării.

Articolul 12. Consecințele juridice ale înregistrării

Consecințele juridice ale înregistrării apar după efectuarea înscrierii privind drepturile asupra obiectului de infrastructură tehnico-edilitară în Registru. După efectuarea înscrierii în Registru, data autentică a înregistrării se consideră data primirii cererii.

Capitolul III **REGIMUL JURIDIC DE UTILIZARE** **A DATELOR REGISTRULUI**

Articolul 13. Transparența datelor cu privire la înregistrare

(1) Informația din Registrul este publică. Orice persoană are dreptul de a solicita informația referitoare la planul cadastral al obiectului de infrastructură tehnico-edilitară și drepturile înregistrate în Registru, cu excepția datelor ce constituie secret de stat.

(2) Datele privind condițiile tranzacției sau copiile de pe actele justificative, care constituie temei pentru înregistrarea drepturilor asupra obiectelor se eliberează participanților la tranzacție, instanțelor de judecată, organelor procuraturii, organelor de urmărire penală și organelor cu atribuții de control.

(3) Accesul la informația privind obiectele de infrastructură tehnico-edilitară asupra cărora o persoană deține drept de proprietate, posesie sau folosință îl au persoanele și autoritățile care justifică scopul prelucrării informației date.

(4) Utilizarea datelor din Registru se realizează în conformitate cu prevederile art. 30 al Legii nr. 71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre.

Articolul 14. Accesul la informație

(1) Accesul de vizualizare și de căutare a informației din Registru sînt disponibile publicului cu titlu gratuit. Furnizarea informațiilor prin serviciile de descărcare și de transformare din Registru sînt contra plată. Tarifele pentru furnizarea informației se stabilesc de Guvern.

(2) Serviciile de vizualizare, căutare și descărcare din Registru pentru autoritățile publice sînt gratuite.

(3) Persoanele care desfășoară activități de excavare a pămîntului sînt obligate să coordoneze activitățile cu titularii de drepturi asupra obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.

Capitolul IV

CONTROLUL ȘI RĂSPUNDEREA ASUPRA ȚINERII REGISTRULUI. FINANȚAREA REGISTRULUI

Articolul 15. Controlul asupra Ținerii Registrului

(1) Ținerea Registrului este supusă controlului intern și extern. Controlul intern se efectuează de către posesorul Registrului. Controlul extern privind crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea Registrului se exercită de către autoritatea administrației publice abilitată prin lege. Registrul se fondează și se lichidează conform legii.

(2) Controlul extern asupra Ținerii Registrului se efectuează o dată pe an. În urma fiecărui control, organul de control întocmește un act, în două exemplare, dintre care unul se expediază deținătorului de Registru, iar celălalt rămîne la organul care a efectuat controlul. Deținătorul de Registru este obligat să întreprindă măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor cu privire la ținerea registrului, menționate în actul de control, și să informeze despre acest fapt organul de control.

(3) Sistemul controlului intern și extern asigură calitatea datelor și respectarea întocmai a modului de formare și utilizare a resurselor informaționale de stat privind obiectele de infrastructură tehnico-edilitară, în conformitate cu actele normative.

(4) Reprezentanții organului de control au dreptul de acces la Registru și la mijloacele de ținere a acestuia, în plus, au acces în încăperile destinate prelucrării datelor corespunzătoare sau în care se află mijloacele tehnice destinate acestui proces.

Articolul 16. Răspunderea

(1) Încălcarea prezentei legi atrage după sine răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală.

(2) Pentru prejudiciul cauzat ca urmare a înregistrării obiectelor și a drepturilor asupra acestora în baza documentelor ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară și a documentelor ce confirmă drepturile și care conțin erori comise de autoritățile care au emis sau perfectat documentele prezentate pentru înregistrare, răspunderea o poartă autoritățile care au emis sau perfectat documentele.

(3) Introducerea, modificarea, radierea înscrierii din Registru cu încălcarea modului stabilit, precum și difuzarea și furnizarea nesanționată a datelor din Registru atrag răspunderea persoanelor vinovate în conformitate cu legislația.

Articolul 17. Finanțarea Registrului

(1) Cheltuielile privind crearea sistemului informațional al Registrului sînt suportate din contul resurselor bugetului de stat, precum și din alte resurse legale.

(2) Ținerea Registrului se efectuează din contul surselor de la prestarea serviciilor de înregistrare a obiectelor și drepturilor asupra acestora și de la furnizarea datelor din baza de date a Registrului.

(3) Tarifele pentru prestarea serviciilor de înregistrare și furnizare a datelor sînt calculate și aprobate în modul stabilit prin Legea nr. 393-XVI din 8 decembrie 2006 pentru aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Întreprinderea Specializată în Cadastru și de filialele acesteia.

Capitolul V DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 18. Intrarea în vigoare a prezentei legi

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni:

- a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
- b) va adopta acte normative pentru asigurarea executării prezentei legi;
- c) va asigura reexaminarea și abrogarea de către autoritățile publice centrale a actelor lor normative care contravin prezentei legi.

(3) Pînă la aducerea în conformitate cu prezenta lege, legile și alte acte normative se aplică în măsura în care nu contravin acesteia.

Articolul 19. Excepții pentru drepturile apărute anterior

(1) Drepturile asupra obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară apărute anterior intrării în vigoare a prezentei legi și neînscrise în Registru se consideră valabile. Aceste drepturi se înscriu în procesul înregistrării primare și se consideră născute din ziua legalizării documentelor ce confirmă drepturile.

(2) În cazul transmiterii de la un titular la altul, inclusiv statul, a drepturilor asupra obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, precum și în cazul nașterii sau stingerii drepturilor după punerea în aplicare a prezentei legi, transmiterea sau nașterea drepturilor sînt supuse înregistrării obligatorii în modul stabilit de prezenta lege.

Articolul 20. Perioada de tranziție

(1) Perioada de tranziție este timpul în care se creează Registrul.

(2) În perioada creării Registrului, Guvernul:

- a) ia măsuri pentru punerea în aplicare a prezentei legi;
- b) asigură informarea societății privind întregul proces de creare a Registrului;

c) întreprinde alte măsuri în vederea creării Registrului.

(3) În perioada de tranziție:

a) se adoptă acte normative, se elaborează standarde de stat, se creează condiții tehnice care asigură instituirea, implementarea și funcționarea eficientă a Registrului;

b) se întocmesc, în modul stabilit, documente ce servesc drept temelie pentru înregistrarea obiectelor în Registru;

c) în cazul lipsei (pierderii, deteriorării) documentelor ce confirmă dreptul asupra obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară proprietate publică în scopul înregistrării primare, autoritățile administrației publice centrale și locale efectuează inventarierea acestora, cu întocmirea listelor obiectelor în baza actelor de inventariere în conformitate cu art. 10¹ din Legea nr. 121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deținutizarea proprietății publice;

d) titularii de drepturi ai obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, indiferent de tipul de proprietate, sînt obligați să înregistreze obiectele de infrastructură tehnico-edilitară în Registru în termenele stabilite de Guvern.

(4) După expirarea termenelor de înregistrare primară a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, prejudiciul cauzat infrastructurii subterane ca urmare a activității ce poate avea influență asupra infrastructurii tehnico-edilitare se repară de către:

a) titularul de drepturi al obiectului de infrastructură tehnico-edilitară, în cazul în care acesta nu a înregistrat obiectul de infrastructură tehnico-edilitară în Registru și informația nu este accesibilă;

b) persoana care desfășoară activități ce pot avea influență asupra infrastructurii tehnico-edilitare, în cazul în care obiectul de infrastructură tehnico-edilitare este înregistrat în Registru și informația este accesibilă.

Președintele Parlamentului

Nota informativă
la proiectul Legii privind Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare

1. Condițiile care a impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea actului normativ

Proiectul legii privind Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară este elaborat întru executarea art. XIII al Legii nr. 154 din 30 iulie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și a hotărârii Guvernului nr. 133 din 24 februarie 2014 cu privire la crearea sistemului informațional automatizat "Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară".

Analiza, care a precedat elaborării proiectului demonstrează că situația privind sistemele de evidență a infrastructurii economice poate fi caracterizată astfel:

lipsește cadrul normativ în domeniul înregistrării obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora;

incertitudinea și lipsa garanțiilor dreptului asupra obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare sistează într-o măsură oricare atragerea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii;

funcționează unele sisteme de evidență departamentală a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare. Activitatea instituțiilor abilitate cu evidența obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare este slab coordonată ceea ce creează dificultăți atât pentru titularii de drepturi ale obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, cât și pentru beneficiarii de informații;

lipsește o bază unică de înregistrare și evidența informațională a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, din care cauză nu se formează o imagine clară și reală despre obiectele de infrastructură existente, mai ales despre cele subterane, despre titularii de drepturi ale acestora, interdicțiile ce sunt impuse asupra terenurilor incluse în zona de protecție ale obiectelor;

la privatizarea în masă a terenurilor nu s-a ținut cont de existența obiectelor de infrastructură ingerească pe aceste terenuri. Proprietarii terenurilor nu cunosc despre restricțiile impuse de legislație în zona de protecție ale acestor obiecte, creînd conflicte dintre proprietarii terenurilor și proprietarii obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare;

lipsa unui sistem informațional și a schimbului de informații între agenții economici, care se ocupă cu activități de excavare a pământului și operatorii de rețele aduc daune infrastructurii subterane.

În scopul soluționării la un nivel calitativ nou a chestiunii privind reglementarea în Republica Moldova a activității de înregistrare a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora, se consideră necesar crearea unui cadru normativ unic pentru reglementarea procedurilor de înregistrare a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare și a dreptului asupra acestora și crearea sistemului informațional automatizat "Registrul obiectelor de infrastructură tehnică edilitare" (SIA "ROITE").

Crearea SIA "ROITE" va permite:

asigurarea unei baze metodologice unice de înregistrare a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare și a drepturilor asupra lor;

crearea unui sistem de ocrotire a titularilor de drepturi asupra obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare;

crearea cadastrului de specialitate a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare conform standardelor unice;

crearea unei baze de date unice (consolidate) despre obiectele de infrastructură tehnico-edilitare și a drepturilor asupra lor;

crearea unui sistem deschis de informare la piața bunurilor imobile despre amplasarea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară și interdicțiile impuse în zona de protecție a obiectelor;

organizarea unei baze de date pentru planificarea și amenajarea teritoriului și a unui fundament pentru buna gestionare a infrastructurii tehnico-edilitare.

Statele membre ale Uniunii Europene implementează sisteme informaționale de înregistrare a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare și a drepturilor asupra lor. Reformele economice demarate în țară au loc în contextul planului de integrare al Republicii Moldova cu Uniunea Europeană. Astfel, crearea unui sistem informațional va crea posibilități de integrare a spațiului informațional internațional al datelor cu privire la potențialul și posibilitățile economiei republicii, asigurarea participării republicii, pe principii egale, la proiectele comune de dezvoltare economică, crearea garanțiilor pentru investiții.

Prin hotărârea Guvernului nr. 133 din 24.02. 2014, a fost aprobat concepția sistemului informațional automatizat "Registrul obiectelor de infrastructură tehnică-edilitară" și Planul de acțiuni privind crearea sistemului informațional respectiv, care prevede elaborarea proiectului legii privind Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.

2. Structura proiectului de lege și principalele prevederi

Proiectul nu va genera conflicte ale normelor de drept în raport cu alte reglementări legale, fiind racordat la prevederile Legii cu privire la registre nr. 71-XVI din 22 martie 2007, Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998 și altor acte normative.

Se propune următoarea structură a proiectului de lege:

Capitolul I. Dispoziții generale, conține reglementări privind: domeniul de aplicare, noțiuni principale, destinația registrului, obiectele înregistrării, raporturile juridice a Registrului, Registratorul.

Capitolul II. Registrul și documentele registrului. Modul de ținere a registrului, conține reglementări despre: Conținutul registrului, modul de ținere, schimbul de date între registre, documentele registrului, exigențele față de documentele prezentate, documentele ce confirmă înregistrarea și consecințele juridice ale înregistrării.

Capitolul III. Regimul juridic de utilizare a datelor registrului, conține prevederi despre: transparența datelor despre înregistrare, accesul la informație.

Capitolul IV. Controlul și răspunderea asupra ținerii registrului. Finanțarea registrului, conține prevederi despre: controlul asupra ținerii registrului, răspunderea asupra ținerii registrului, finanțarea registrului.

Capitolul V. Dispoziții finale și tranzitorii, conține prevederi despre: perioada de tranziție, excepții pentru drepturile apărute anterior, intrarea în vigoare a prezentei legi.

Conform proiectului, în scopul asigurării uniformității procedurilor de întocmire a documentelor necesare înregistrării obiectelor și a dreptului asupra acestora precum și a modului de efectuare a înscrierilor, Agenția Relații Funciare și Cadastru va aproba cerințele și modul de întocmire a documentelor necesare pentru înregistrarea obiectelor și modului de efectuarea a înscrierilor în Registru.

3. *Impactul proiectului asupra domeniului social, economic, de mediu, asupra mediului de afaceri și de altă natură*

Se apreciază că impactul social se va manifesta prin crearea unui sistem național de înregistrare a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitare care va asigura: a) titularii de drepturi ale obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară cu securitatea drepturilor de proprietate și alte drepturi reale asupra obiectelor de infrastructură; b) băncile comerciale cu încrederea necesară pentru a da credite sigure contra valorii obiectelor infrastructurii ingineresti; c) autoritățile publice cu informații de bază pentru planificarea și amenajarea teritoriului și a unui fundament pentru buna gestionare a infrastructurii tehnico-edilitare; d) piața imobiliară cu informații despre obiectele de infrastructură inginerescă, amplasarea acestora și a zonei de protecție, restricțiile impuse în folosința terenurilor incluse în zone de protecție.

Considerăm că, proiectul va avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, ce se va manifesta prin crearea unui sistem clar și transparent de înregistrare a obiectelor infrastructurii tehnico-edilitare, care va stabili regimul dreptului de proprietate și va crea un regim mai previzibil de investiții publice în infrastructură.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 13 al Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectul în cauză este însoțit de Analiza impactului de reglementare (AIR), care reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact a acestuia asupra activității de întreprinzător.

Proiectul va avea un efect pozitiv asupra mediului înconjurător prin asigurarea informației veridice referitoare la amplasarea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară care va asista la întocmirea și implementarea programelor pentru protecția mediului și identificarea poluanților.

4. *Fundamentarea economică-financiară*

Dat fiind faptul că Registrul va fi ținut de Întreprinderea de Stat "Cadastru" proiectul nu presupune reorganizări instituționale.

Pentru proiectarea sistemului informațional al Registrului este necesară alocarea surselor financiare bugetare în mărime de 5 mil. lei sau atragerea asistenței tehnice a țărilor donatoare. În prezent Agenția Relații Funciare și Cadastru conlucrează cu donatorii internaționali în vederea obținerii surselor financiare pentru programarea Sistemului Informațional Automatizat ROITE. Misiunea Băncii Mondiale, care a vizitat Republica Moldova în perioada anului 2015 susține proiectul dat și asigură finanțarea programării SIA ROITE, concomitent cu finanțarea lucrărilor de creare a cadastrului bunurilor imobile.

Pct. 2 al hotărârii Guvernului nr. 133 din 24.02.2014 cu privire la crearea sistemului informațional automatizat "Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară" prevede că cheltuielile pentru elaborarea sistemului informațional automatizat vor fi suportate de la bugetul de stat și prevăzute în devizul de cheltuieli al Agenției Relații Funciare și Cadastru.

Registrul se va ține din contul surselor parvenite de la prestarea serviciilor de înregistrare a obiectelor și drepturilor asupra acestora și de furnizare a datelor din baza de date a Registrului.

Pentru înregistrarea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, agentul economic va:

- întocmi documentul ce servește temei pentru înregistrarea obiectului de infrastructură tehnico-edilitară;
- depune cererea de înregistrare a obiectului și a drepturilor asupra acestora.

Documentul ce servește temei pentru înregistrarea obiectului de infrastructură tehnico-edilitară poate fi întocmit de întreprinderi ce dispun de ingineri cadastrali certificați, sau însăși de agenți economici care dispun de astfel de specialiști, prin reproducerea informației existente (cadastre de specialitate, documentația de proiect, ridicările de execuție, etc.).

Tehnologia și norma de timp pentru efectuarea înregistrării obiectelor de infrastructură vor fi elaborate după testarea sistemului informațional "ROITE", iar tarifele pentru înregistrare vor fi calculate conform Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Întreprinderea Specializată în Cadastru aprobată prin Legea nr. 393/XVI din 8 decembrie 2006.

(Pentru informare: Actualmente tarifele pentru înregistrarea bunurilor imobile, în dependență de tipul bunului imobil variază între 84 și 1335 lei.)

5. Acțiuni ulterioare adoptării proiectului legii.

Ulterior adoptării proiectului legii va fi necesară întreprinderea următoarelor acțiuni:

Aprobarea de către Guvern a graficului de înregistrare a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară;

Elaborarea Instrucțiunii privind conținutul și modul de întocmire a documentelor ce servesc temei pentru înregistrarea obiectului de infrastructură tehnico-edilitară

Elaborarea Instrucțiunii privind modul de efectuare a înscrierii în Registru.

Întocmirea de către agenții economici a documentelor ce servesc temei pentru înregistrarea obiectelor;

Înregistrarea obiectelor de infrastructură tehnico – edilitară.

La elaborarea proiectului s-a luat în vedere experiența unor state-membre ale Uniunii Europene (Olanda, Lituania, Slovenia).

Aprobarea proiectului se încadrează în Planul de acțiuni ale Guvernului pentru anii 2012-2015, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 289 din 07.05.2012.

6. *Respectarea transparenței în procesul decizional*

La elaborarea conceptului sistemului informațional ROITE prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 08 din 12 ianuarie 2013 a fost instituit grupul de lucru cu participarea reprezentanților agenților economici cointeresați: SA "Moldtelecom", SA "Moldovagaz", SA "Orange Moldova", SA "Red/Nord", SA "Red Union Fenosa", ÎS "Calea Ferată", Î.S. "Administrația de Stat a Drumurilor", Î.M. "Moldcel" SA, SA "Apă-Canal", SA "Termocom" și primăria mun. Chișinău.

În cadrul elaborării conceptului, precum și a proiectului de lege au fost organizate dezbateri publice și solicitate opiniile experților din domeniu.

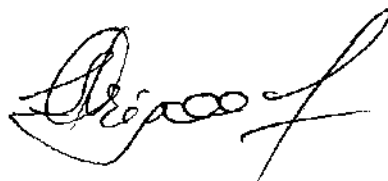
Proiectul legii este plasat pe pagina web a Agenției, compartimentul "Transparența decizională", directoriul "Proiecte de acte legislative și normative".

Proiectul legii în cauză a fost coordonat cu următoarele autorități: Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Centrul pentru Drepturile Imului din Moldova, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Apărării, Ministerul Tehnologiei și Comunicațiilor, Ministerul Mediului, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Confederația Națională a Patronatelor din Moldova, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Congresul autorităților locale din Moldova, Ministerul Afacerilor Externe, Centrul Național Anticorupție, Ministerul Justiției.

Prin procesul-verbal din 13 aprilie 2016 proiectul legii a fost avizat pozitiv de către grupul de lucru privind Analiza impactului de reglementare.

În contextul celor expuse și în scopul creării unui sistem de înregistrare a obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară și a drepturilor asupra acestora cu utilizarea celor mai bune practici a țărilor europene, Agenția consideră oportun promovarea proiectului de lege nominalizat și solicită susținerea acestuia.

Director general

Anatolie GHILAȘ